

28.10.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**28 Ekim 2020
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

28 Ekim 2020 Çarşamba

YASAMA BÖLÜMÜ

TBMM KARARI

1268 Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un İslam Karşıtı Açıklamalarına Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Denizlerde Faaliyet Gösteren Balık Çiftliklerinin Çevresel Yönetimi Yönetmeliği
- Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yüksek İhtisas Üniversitesi Deneysel Çalışmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- Denizlerde Balık Çiftliklerinin Kurulamayacağı Hassas Alan Niteliğindeki Kapalı Koy ve Körfez Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ
- Denizlerde Kurulan Balık Yetiştiriciliği Tesislerinin İzlenmesine İlişkin Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ
- 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun Geçici 13 üncü Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

KURUL KARARI

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 22/10/2020 Tarihli ve 9639 Sayılı Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2015/52 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/33 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2016/35 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/34 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2016/61 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/35 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2016/66 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/36 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2017/4 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/37 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2017/16 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/38 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2017/20 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/39 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2017/27 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/40 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2017/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/41 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2018/26 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/42 Sayılı Kararı

- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2019/46 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/43 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2017/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/44 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2017/34 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/45 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2017/43 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/46 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2017/58 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/47 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2017/61 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/48 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2017/69 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/49 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2018/45 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2020/50 Sayılı Kararı

Mazot ve gübre desteğine tırpan

Tarım destekleri, 2021’de 22 milyar lirayla bu yılki düzeyinde kalacak. “2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı”na göre, çiftçinin en yaygın yararlandığı mazot, gübre ve hayvancılık desteklerinde toplam 787 milyon lira kesintiye gidiliyor.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan "2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı" Resmi Gazete'nin Mükerrer sayısında yayımlandı. Programa göre, 2021 yılında tarımsal destekleme btęesi 2020 btęesi ile aynı olacak.

Programa göre çiftçinin en yaygın yararlandığı mazot, gübre, hayvancılık desteklerinde toplam 787 milyon lira kesinti olacak. Artan mazot ve gübre fiyatlarına rağmen desteklerin azalması ‘mazotun yarısı bizden’ uygulamasından da uzaklaşıldığına işaret ediyor. Bu yıl çiftçiye sadece mazotta 2 milyar 901 milyon lira destek ödemesi yapılırken, 2021’de 2 milyar 724 milyon lira ödeme geręekleştirilecek.

"Önlem alınmazsa süt ithalatına başlayacağız"

Süt üreticilerinin, yem fiyatlarındaki artıştan dolayı ineklerini kesime vermek zorunda kaldığını dile getiren CHP Uşak Milletvekili Özkan Yalım, "Süt üreticilerine ilişkin bir önlem alınmazsa yakında bütün inekler kesime gidecek ve süt ithalatına başlayacağız." dedi.

CHP Uşak Milletvekili Özkan Yalım, "Süt üreticilerine ilişkin bir önlem alınmazsa yakında bütün inekler kesime gidecek ve süt ithalatına başlayacağız." dedi.

Yalım, Meclis'te düzenlediği basın toplantısında, süt üreticilerinin son zamanlarda sıkıntılar çektiğini ifade etti.

Süt üreticilerinin, yem fiyatlarındaki artıştan dolayı ineklerini kesime vermek zorunda kaldığını dile getiren Yalım, çiftçilerin sorunlarının çözümü için Tarım ve Orman Bakanlığının bir an önce harekete geçmesini istedi. Et ve süt üreticilerinin desteklenmesi için teşviklerin artırılması gerektiğini vurgulayan Yalım, ayrıca süt üreticilerine litre başına 1 lira destek verilmesi gerektiğini söyledi.

Yalım, "Süt üreticilerine ilişkin bir önlem alınmazsa yakında bütün inekler kesime gidecek ve süt ithalatına başlayacağız." ifadesini kullandı.

Uşak'taki deri sektöründe faaliyet gösteren işverenlerle görüşmeler yaptığını da anlatan Yalım, "17 Ağustos 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulu kararıyla kromlu, yarı mamul deri ihracatının FOB bedeline yüzde 40 destekleme ve fiyat istikrar fonu getirilmiş olup bu karar daha sonra deri sanayicileri ve konfeksiyoncuların talepleri doğrultusunda 2019 yılında yüzde 20'ye düşürülmüştür. Hangi ülkede ihracat yapan bir firmaya ekstra ek vergi getiriliyor, destek yerine köstek olunuyor? İhracat yapan sanayicimize destek olalım." diye konuştu.

‘Yatırım dalgası ufukta belirdi’

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Citibank tarafından düzenlenen ve uluslararası dev şirketlerin temsilcilerinin yer aldığı Citibank Yatırımcı Konferansı’na katıldı. Burada dev şirketlerin temsilcilerine seslenen Bakan Albayrak, “Türkiye ekonomisi bir dönüm noktasındadır. Yeni bir sermaye yatırımı dalgası ufukta belirmiş durumda” dedi.

CITIBANK tarafından düzenlenen ve uluslararası dev şirketlerin temsilcilerinin yer aldığı Citibank Yatırımcı Konferansı’na videokonferans yöntemiyle katılan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, uluslararası yatırımcılara seslendi. Birçok, çokuluslu şirketin üretimlerini Asya’dan Türkiye’nin bulunduğu bölgeye yönlendirmeye başladığına işaret eden Albayrak, artan korumacılık ve milliyetçiliğin dünyada ‘de-globalizasyon’ trendi oluşturduğunu bildirdi. Söz konusu trendin şirketlerin operasyonlarını yerelleştirmelerine ve bölgesel tedarik zincirlerini tercih etmelerine neden olduğunu anlatan Albayrak, koronavirüs salgınında bu durumun daha da derinleştiğini söyledi.

TÜRKİYE’YE İHTİYAÇLARI VAR

Salgının, küresel değer zincirlerinde Doğu Asya’ya aşırı bağımlılığın çok riskli olduğu sonucunu ortaya koyduğuna dikkati çeken Albayrak, sözlerini şöyle sürdürdü: “Küresel şirketlerin, bu belirsiz ve zorlu dönemde, Türkiye gibi yabancı şirketlere karşı tarafsız, değişime açık, şoklara karşı dirençli, güvenilir ve dinamik ortaklara ihtiyacı vardır. Rekabetçi maliyet yapısı, çok çeşitli ve güçlü üretim tabanı, iyi eğitilmiş insan

kaynağı, stratejik konumu, modern lojistik altyapısı, sermaye yatırımları için özelleştirilmiş teşvik ve destek paketleriyle iş hayatını destekleyen Türkiye, yatırımcılara benzersiz fırsatlar sunuyor. Türkiye'nin ekonomik dönüşümünü sağlamak için bölgesel bir güç merkezi olarak potansiyelinin tamamını harekete geçirmek amacıyla son birkaç yıldır hiç yorulmaksızın çalışıyoruz. Yeni ekonomik model, artan yerli üretim, yatırım, iş imkanları, yeterli düzeyde rekabetçi kur ile pandemi öncesi seviyeye ihracatı getirerek kendini gösterdi."

EKONOMİ DÖNÜM NOKTASINDA

Yeni ekonomik modelin, etkin yerli sermaye ve iş gücü kullanımını gerektirdiğini de belirten Bakan Albayrak, "Türkiye ekonomisi bir dönüm noktasındadır. Yeni bir sermaye yatırımı dalgası ufukta belirmiş durumda. Hükümet, özel sektör yatırımlarını desteklemenin yanında etkin bir paydaş olarak demir yolu, yükleme limanı ve sulama sistemleri gibi alanlarla tarım, enerji, eğitim ve sağlık hizmetlerinde de yer alacak" diye konuştu.

'KARARLI ŞEKİLDE DESTEKLİYORUZ'

2040'tan önce ülke nüfusunun 100 milyonu aşmasının beklendiğine işaret eden Albayrak, Türkiye'nin yarısından fazlasının 32 yaş ve altı nüfusuyla, AB'deki tüm ülkelerden daha genç nüfusa sahip olduğuna işaret etti. Bakan Albayrak, bu durumun ülkede kamu harcamalarında, sağlık sistemi, sosyal güvenlik ve eğitim alanlarında esneklik sağladığını aktardı. Türkiye'nin 2000'li yılların başından beri devam eden reformlarla iş dostu yaklaşım göstererek, özel sektör yatırımlarını kararlı şekilde desteklediğini vurgulayan Albayrak, şu ifadeleri kullandı: "Türkiye'nin 82 ülkeyle doğrudan yabancı yatırım için özel olarak oluşturulan ikili yatırım koruma anlaşmaları var. Ayrıca 86 ülkeyle çifte vergilendirmeyi engelleme anlaşmaları bulunuyor.

Yapılan reformlarla, 2002 yılında 38 gün olan iş yeri açma süresi 6,5 güne indi. Türkiye, yabancı yatırımcı üzerindeki kısıtlamalar konusunda OECD ortalamalarının ve özellikle Çin-Hindistan gibi rakiplerinin oldukça altında ve iyi durumda. Türkiye, İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde hızla ön sıralara doğru ilerlemesinin yanında yabancı yatırımcılar ve çalışanlar için de hem kültürel hem de sosyal açıdan pek çok avantajlar sağlıyor." Albayrak, sermaye kontrolü iddialarına ilişkin olarak da, "Net bir biçimde açıklık getireyim, böyle bir şey yok" dedi.

'TÜRKİYE GÜÇLÜ VE BÜYÜK BİR PAZAR'

Türkiye'nin yatırımcılar için avantajlarına değinen Berat Albayrak, şunları kaydetti: "Lojistik avantajı, üç kıtanın birleştiği noktada yer alması, ekonomisi, genç demografik yapısı, eğitimli iş gücü Türkiye'nin tartışmasız en güçlü yanlarından. Türkiye, doğu-batı, kuzey-güney arasında doğal köprü olarak önemli piyasalar için verimli ve maliyet avantajlı doğal bir merkez.

Türkiye, dünya nüfusunun üçte birine 4 saatlik uçuş mesafesi yakınlıkta. AB için de güvenli ve bağımsız enerjiyi sağlayan hatta yer alıyoruz. Türkiye, hızlı ekonomik büyümesi, son 20 yılda üç katına çıkan gayrisafi yurt içi hasılası, geniş nüfuslu 23 merkezi ve satın alma gücü artan orta sınıfı ile güçlü ve büyük bir pazar. Türkiye,

genç ve enerjik demografiye sahip olması yanında Batı tarzı modern tüketim ekonomisi ile çok uluslu şirketler için büyüyen bir yerle talebe sahip.”

KONFERANSA 104 FİRMA KATILDI

CITIBANK Yatırımcı Konferansı'na toplamda 104 uluslararası şirket katıldı. Katılım gösteren devler arasında şunlar yer aldı: Actis, ADM (Archer Daniels Midland), Alcon ,Allianz, Amazon, Amgen, Apple, AXA, P&G, Cargill, Cisco Systems, CNH Industrial, Colgate Palmolive ,CVC, Dow, Dow Aksa, Dupont, Ericsson, Ferrero, Ford, GE, GE Capital, Glaxo Smith Klein, Hanon Systems, Henkel, Huawei, Johnston & Johnston, JTI, Lukoil, Merck, Mapfre, Medtronic, Mondelez, Netflix, Nova Nordisk, PepsiCo, Pfizer, Philips, Phillip Capital, PMI, Qatar Investment Authority, Rakbank, Renault, Roche, Samsung, Schneider Electric, Shell, Steward Health, Taiwan Cement Corporation, Tetrapak, FCA Tofaş, Unilever ,UPS ,VFC, Vodafone, Wavin, Innovateuk, LYB, ICBCStandard Bank, Hyundai Kibar, Assabloy, Digital Reality, QNB, Anational Commercial Bank Alahli, Mashreq Bank Dubai, Abu Dhabi Business Center, 1Technology, Abbott, Acwapower, Adib, AON, Astellas, Astrazeneca, Avivasa, Benetton, Boeing, Borcelik, Brisa, British American Tobacco, BP, Clariant, DHL Worldwide, Bankmuscat ,BRF, Cosan, Emirates NDB, Enerjisa, Kaercher, Mastercard, Mersinport, Microsoft, Peninsula Investment Property, ENBD Group, Hitachi-eu, Hitachi Powergrids, Wilo, Alahli, Turkcell, Cofas, Barings, EBRD, Toyo, Moovelooob, Denizbank, Coca Cola

“Ticaret siyaseti yumuşatmalı”

DÜNYA dış politika yazarı İlter Turan, sürece ilişkin olarak, “Köklü ticari ilişkileri geçici siyasi mücadelelerin konusu yaparak kayıplara uğramak yerine, siyasi ilişkilerdeki gerilimi yumuşatmak için kullanmalıyız” yorumunu yaptı.

Türkiye’nin Fransa ile gerilen ilişkileri, uzmanlara göre en büyük ticaret ortaklarından biri olan Avrupa ülkesiyle ticari ilişkilere zarar vermemeli. DÜNYA gazetesi köşe yazarı İlter Turan, “Köklü ticari ilişkileri siyasetteki gerilimi yumuşatmak için kullanmalıyız” değerlendirmesini yapıyor.

Arap dünyasında başlayan Türk malı karşıtı boykotlar, Fransa’da yaşanan korkunç bir öğretmen cinayetiyle yeni bir eksene taşındı. Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron’un, aralarında NATO’nun beyin ölümü tartışması, Libya, Doğu Akdeniz ve Dağlık Karabağ sorunlarının da olduğu birçok konuda karşı karşıya gelmesi, önceki gün Erdoğan’ın Fransız mallarına karşı boykot çağrısı yapmasıyla ticari ilişkilere de sıçramış oldu. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Fransız mallarına boykot çağrısı yapması ve bazı ticaret odalarının bu çağrıyı desteklemesinin Fransa’dan yapılan ithalat kalemlerini nasıl etkileyeceği henüz bilinmiyor.

DÜNYA gazetesi köşe yazarı ve siyaset bilimi profesörü İlter Turan, iki ülke arasındaki gerilimin ticarete sıçramasına ilişkin değerlendirmesinde “Ticari ilişkileri

geçici siyasi mücadelelerin konusu yaparak kayıplara uğramak yerine, köklü ticari ilişkileri siyasi ilişkilerdeki gerilimi yumuşatmak için kullanmalıyız” diyor.

Ekonomiler arasındaki ilişkilerin köklü ve yoğun olması nedeniyle, bu siyasi gerilimin ticarete çok fazla etki yapmayacağını öngören profesör Turan, “Türkiye Renault yatırımı ile Fransız otomobilleri imal etmektedir. Fransız uçak üreticisi Airbus, Türkiye’nin sivil uçak ihtiyacını karşılamaktadır. Bunların engellenmesinin söz konusu olacağını düşünmüyorum. Öte yandan ne Türk ne Fransız tüketiciler bir malın nerede üretildiğine dair dikkatlidir” diyor.

Fransız liderin Müslümanlıkla ilgili yorumlarının bir devlet adamının yapması beklenen değerlendirmelerin çok dışında kaldığını, bir miktar da bilgi eksikliğiyle donatılmış bir çıkış olduğunu belirten Turan, Süleyman Demirel’in “Barışmasını bilmeyenler kavga etmemeli” sözlerini hatırlatıyor. Turan’a göre “Bu çıkışlara aynı üslup, hatta o üslubu aşan bir taşkınlıkla cevap vermeye gerek yok. Hatta belki bunu mizah konusu yaparak Macron’u yalnızlaştırmak daha isabetli bir yol olacaktır.”

Fransız bakan: Karşı boykot çağrısı yapmayacağız

Fransa’da yetkililer Arap dünyasında başlayan ve Türkiye’nin de katıldığı boykota karşı bir misilleme olmayacağına ilişkin sinyaller verdi. Fransa Kültür Bakanı Roselyne Bachelot, Fransız BGMTV kanalına verdiği demeçte karşı bir boykot çağrısı yapmayı düşünmediklerini belirterek “Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın ve bazı Müslüman liderlerin “karikatür” konsunu iç ve dış siyasi hesaplar için kullandığını” söyledi. Bachelot “Fransa’da Müslümanlara karşı bir mücadele yok, sadece radikal İslamcılığa ve terörizme karşı bir mücadele var. Ayrıca teröre karşı da beraber savaşıabiliriz” diye konuştu. Macron’un İslam ve Müslüman karşıtı bir konuşma yapmadığını, sadece “İslami ayrılıkçılık” hakkında konuştuğunu belirten Bachelot “Karikatür ve dinleri eleştirmek Fransız kültürünün bir parçası olduğu için bu hakları savunuyorum” dedi. Erdoğan’ın boykot çağrısı sonrası Fransa’nın Ankara Büyükelçiliği de Türkiye’deki vatandaşlarına dikkatli olmaları çağrısı yaptı ve kalabalık yerlerden uzak durmaları konusunda uyardı. Fransa İçişleri Bakanı Gerald Darmanin ise France Inter radyosuna verdiği demeçte Türkiye’nin Fransa’nın iç işlerine karışmaması gerektiğini söyledi.

“Türkiye’yi AB’den daha da uzaklaştıracak”

Avrupa Komisyonu’ndan bir sözcü ise bir AB üyesinin mallarına boykot çağrısı yapılmasının zaten askıda olan üyelik sürecini daha da zorlaştıracığına işaret etti. Agence France Presse’e konuşan Komisyon sözcüsü “Bir üyenin ürünlerine yönelik boykot çağrısı yapmak bu yükümlülüklerin ruhuna aykırı ve Türkiye’yi AB’den daha da uzaklaştıracak” diye konuştu. Tüm bu gelişmelere paralel, Hollanda’nın aşırı sağ

kanat siyasetçilerinden Geert Wilders'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yönelik "terörist" ifadesini kullanmasıyla başlayan gerilim de Erdoğan'ın kendisine suç duyurusunda bulunmasıyla yeni bir boyut kazandı.

Türkiye Fransa'dan ne alıyor? Fransa'ya ne satıyor?

Türkiye'nin Fransa'dan ithalatı	2019 (milyon \$)	Payı (%)
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	891,4	14,15
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	865,5	13,74
Demir ve çelik	813,1	12,91
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme verme, televizyon görüntü ses kaydetme verme cihazları	551	8,75
Plastikler ve mamulleri	529,8	8,41
Eczacılık ürünleri	349,6	5,55
Hava taşıtları, uzay taşıtları ve bunların aksam ve parçaları	278,3	4,42
Organik kimyasal ürünler	265,2	4,21
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrah alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	223,2	3,54
Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	215,5	3,42
Toplam	6300	

Türkiye'nin Fransa'ya ihracatı	2019 (milyon \$)	Payı (%)
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	3200	40,00
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	784	9,80
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme verme, televizyon görüntü ses kaydetme verme cihazları	614	7,68
Örme giyim eşyası ve aksesuarı	473	5,91
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	274	3,43
Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	209	2,61
Demir veya çelikten eşya	197	2,46
Plastikler ve mamulleri	172	2,15
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb, prefabrik yapılar	156	1,95
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	130	1,63
Toplam	8000	

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi

İslam dünyasındaki Fransa boykotu büyüyor

Macron'un İslami ayrılıkçılığa ilişkin yorumları sonrası Kuveyt, Ürdün ve Katar'da başlayan gayriresmi boykota Suudi Arabistan, Mısır, Cezayir, Filistin, Bangladeş ve Fas'ta da kısıtlı katılımlar olduğu belirtiliyor. Birçok İslam ülkesinde Macron ve Fransa karşıtı gösteriler düzenlenirken, Al Jazeera haberine göre bu ülkelerde sosyal medyada #BoycottFrenchProducts (Fransız ürünlerini boykot edin) benzeri etiketler de trend oldu. Fransa'nın uluslararası ticaretinde İslam dünyasının rolü giderek artarken, 2019'da bu ülkelerle ticaret hacminin 100 milyar doları aştığı belirtiliyor. Fransa'nın 2019'da İslam ülkelerine ihracatı 45,8 milyar dolar olurken, bu ülkelerden 58 milyar dolar da ithalat yaptığı belirtiliyor. İslam ülkeleri, bu dönemde Fransa'dan yoğunlukla makine, gaz tribünü, havacılık ürünleri, kazan, motorlu taşıt parçaları, araba, traktör, demir ve çelik ürünleri, elektrikli ve elektronik ekipman ile ilaç satın aldı. Fransa da İslam ülkelerinden ham petrol, doğal gaz, mineral yağlar, motorlu taşıt, otomobil parçası, uydu alıcı, elektrik ısıtıcı, kablo, giyim, meyve, sebze, kuru yemiş gibi ürünleri ithal etti.

İkili ticaretin omurgası: Otomotiv, makine, havacılık, tekstil ve ilaç

Türkiye İstatistik Ofisi verilerine göre Fransa Türkiye'nin en büyük 10. ithalat pazarı ve en büyük 7. ihracat pazarı. Otomotiv, makine, havacılık, tekstil ve ilaç sektörleri ise Türkiye'deki Fransız yatırımlarının omurgasını oluşturuyor. Türk-Fransız Ticaret Derneği verilerine göre, Türkiye-Fransa ikili ticareti son 20 yılda neredeyse üç katına çıkarken, 2019 sonu itibarıyla 14,67 milyar Euro'ya (17,32 milyar dolar) ulaştı. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından derlenen verilere göre 2019'da Türkiye, Fransa'dan 6,3 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirdi. Bu ithalatın yüzde 14,15'lik kısmı (891,4 milyon dolar) motorlu taşıtlar ve akşamlarından oluşurken, kazan, makine, mekanik cihaz ve aletler yüzde 13,74 pay ile ikinci sırada geldi. Demir-çelik, elektrikli makine, plastik mamuller, ilaç, hava ve uzay taşıtları, tıbbi cihazlar ve kimyasallar da Türkiye'nin Fransa'dan gerçekleştirdiği ithalattaki en büyük on kalem arasında. Türkiye'nin Fransa'ya gerçekleştirdiği ihracat COVID-19 krizi başlamadan önce 2019'da 8 milyar dolara yaklaşıırken, bu ülkeye gerçekleştirilen ihracatın toplamdaki payı ise yüzde 4,5'ti. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, bu ihracatın yüzde 40'ı (yaklaşık 3,2 milyar dolar) otomotiv sektörü ve yan sanayiden geliyor. Makine sanayi (yüzde 8) ve tekstil de Türkiye'nin Fransa'ya ihracatının önemli bir kısmını oluştururken (örme ve örülmemiş giyim ve aksesuar toplam yüzde 10), demir-çelik, plastik mamuller, mobilya ve alüminyum/alüminyum eşya da bu ülkeye gerçekleşen en büyük 10 ihracat kalemi içinde.

Kur artışı mutfağa girdi zam rekoru getirdi

Aylık gelirinin 3'te 1'ini gıda harcaması için ayırmak zorunda kalan dar gelirli vatandaş, ocak-ekim döneminde mutfakta yüzde 21.5'lik zammı gördü.

Artan salgın etkisi, halkın gelirlerinde büyük erozyon yaratırken, kurdaki artışla birlikte mutfaktaki enflasyon da zirveye çıktı. Alt gelir grubunun gelirinin en az üçte birini ayırmak zorunda kaldığı gıda harcamaları ekimde bir önceki aya göre yüzde 1.7 oranında artarken, ocak-ekim dönemindeki artış ise yüzde 21.5'i buldu. Gıda harcamalarında yıllık olarak ise Ekim 2019'a göre yüzde 32 oranında artış kaydedilirken, yüzde 103.7 oranında artış gösteren sebze fiyatları rekor kırdı.

“HALKIN ENFLASYONU”

Birleşik Kamu-İş Konfederasyonun Ar-Ge birimi KAMUAR'ın, fiyatlarını Ankara'daki pazar ve marketlerden her ay düzenli olarak derlediği ve halkın en fazla tükettiği 77 gıda maddesinden oluşan bir sepeti esas alarak yaptığı “halkın enflasyonu” araştırmasının ekim ayı sonuçları açıklandı. Buna göre, son bir yılda ekmek, un, bulgur, makarna fiyatlarında yüzde 7.6, et-balık fiyatlarında 22.7, süt ve süt ürünleri ile yumurta fiyatlarında yüzde 23.3 oranında artış yaşandı. Bir yıl öncesine göre katı ve sıvı yağ fiyatları yüzde 35.6 oranında artarken, meyve fiyatları ise yüzde 44.7 artış gösterdi. Bakliyat fiyatları son bir yılda yüzde 29, diğer gıda fiyatları ise yüzde 4.1 oranında zamlandı.

BÜTÇENİN 3'TE 1'İ GIDAYA

Araştırmada, “İktidarın, Türk Lirası'nın istikrarını koruyamaması, diğer bir ifadeyle döviz kurunun alıp başını gitmesi halka enflasyon olarak dönüyor. Türkiye'nin en yoksul kesimin aile bütçesinin en az üçte birini ayırmak zorunda bulunduğu gıda fiyatları eylülde bir önceki aya göre yüzde 1.7 oranında artarken açlık ve yoksulluğu da büyüttü” ifadelerine yer verildi. Sadece ekim ayında ekmek, un, bulgur, pirinç, makarna fiyatları bir önceki aya göre, yüzde 1.6 oranında artarken, et-balık harcamalarında ise yüzde 0.8 oranında yükseliş gözlemlendi.

Yağ fiyatları tırmanışta

Araştırmanın ekim ayı verilerine göre, süt ve süt ürünleri ile yumurta harcamalarında yüzde 1.1 oranında artış kaydedilirken, katı ve sıvı yağ fiyatlarında ise yüzde 12.4 artış oldu. Yağ fiyatlarındaki artış ayçiçek ve zeytinyağı fiyatlarından kaynaklandı. Meyve harcamalarının yüzde 8.8 azaldığı ekim ayında sebze harcamalarında ise önceki aya göre yüzde 6.8 gibi oldukça yüksek oranda yükseliş yaşandı.

Erdoğan ve Putin Dağlık Karabağ'ı görüştü

Reuters haber ajansının haberine göre, Rusya Devlet Başkanı Putin ve Cumhurbaşkanı Erdoğan Dağlık-Karabağ gerilimindeki son durumu görüştü. Putin görüşmede, Dağlık Karabağ'a Orta Doğu'dan savaşçılar gittiğini iddia etti.

Kremlin'den yapılan açıklamaya göre, **Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin**, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Dağlık Karabağ meselesinin ele alındığı bir görüşme gerçekleştirdi.

Rusya Devlet Başkanı Putin, Cumhurbaşkanı Erdoğan ile yaptığı telefon görüşmesinde Orta Doğu'dan savaşçıların Dağlık Karabağ sorununa katılımının artmasıyla ilgili endişelerini dile getirdiğini söyledi.

Haberde ayrıca liderlerin görüşmede Suriye ve Libya'daki son durumu ele aldıkları da kaydedildi.

ÇAVUŞOĞLU AZERBAYCAN DIŞİŞLERİ BAKANI'NI ARADI

Putin'le Erdoğan arasında yapılan görüşmenin ardından Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun, Azerbaycan Dışişleri Bakanı Ceyhun Bayramov'la görüşmesi dikkat çekti. Görüşmede Yukarı Karabağ konusu ele alındı.

ERMENİSTAN ORDUSU TERTER'E SALDIRDI

Ermenistan ordusu insani ateşkes ihalelerini sürdürerek, Azerbaycan'ın Terter bölgesine ateş açtı.

Ermenistan ordusu, insani ateşkes ihlallerini sürdürüyor. Azerbaycan Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, Ermenistan ordusunun yerel saatle 07.30 sıralarında Terter bölgesine top bataryaları ve roketatar sistemleriyle ateş açtığı belirtildi.

BÖLGEDE DÜN YAŞANAN GELİŞMELER ERMENİSTAN AZERİ KÖYÜNÜ MİSKET BOMBASIYLA VURDU

Ermenistan'ın 3'üncü defa insani ateşkesi ihlal ederek, **Azerbaycan**'ın Berde kentine bağlı Karayusuflu köyünü misket bombasıyla vurduğu saldırıda 4 kişi öldü, 13 kişi de yaralandı. Karayusuflu köyünde ikamet eden ve saldırıda hayatını kaybeden Ofeliya Caferova'un akrabaları naaşının başında ağıtlar yaktı.

TRUMP: ATEŞKESİN BOZULMASI HAYAL KIRIKLIĞI YARATTI

ABD Başkanı Donald Trump, Azerbaycan ve Ermenistan arasındaki ateşkesin bozulmasına ilişkin, "**Bunu görmek hayal kırıklığı.**" yorumunda bulundu.

Trump, Michigan eyaletinde düzenleyeceği miting için uçağına binmeden önce Andrews Hava Üssü'nde gazetecilerin sorularını yanıtladı.

Bir gazetecinin, "Ermenistan ve Azerbaycan arasındaki ateşkesin bozulmuş olmasından dolayı hayal kırıklığına uğradınız mı?" sorusu üzerine Trump, "Azerbaycan ve Ermenistan iyi anlaşıyor. Çok uzun süredir bu konuyla uğraşıyorlar. Evet ateşkesin bozulduğunu görmek hayal kırıklığı." ifadesini kullandı.

İŞGAL ALTINDAKİ DAĞLIK KARABAĞ'DA ASKERİ LİDER GÖREVDEN ALINDI

Ermenistan işgali altındaki Dağlık Karabağ'ın silahlı güçlerinin başında bulunan Celal Harutyunyan görevden alındı.

Dağlık Karabağ'ın sözde Ermeni yönetiminin başkanı Arayik Harutyunyan sosyal medya sitesi Facebook üzerinden yaptığı açıklamada, Celal Harutyunyan'ın Dağlık Karabağ'da yaralandığını ve bu nedenle görevinden alındığını belirtti.

Azerbaycan 27 Eylül'de başlattığı topraklarını işgalden kurtarma operasyonunda 4 şehir, 3 kasaba ve 170 köyü kurtarmıştı.

ERMENİSTAN SİVİL YERLEŞİM YERLERİNE FÜZEYLA SALDIRDI

Ermenistan'ın ateşkesi ihlal ederek Azerbaycan sivil yerleşim birimlerine gerçekleştirdiği saldırıda 4 sivil hayatını kaybetti, 10 sivil yaralandı.

Azerbaycan Savunma Bakanlığı, Ermenistan ordusunun Goranboy, Terter ve Berde illerine top ve füzelerle ateş açtığını duyurdu.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Müşaviri Hikmet Hacıyev de Twitter hesabından yaptığı açıklamada, Berde'ye atılan füze nedeniyle 4 sivilin yaşamını yitirdiğini, aralarında kadın ve çocukların da bulunduğunu 10 sivilin yaralandığını bildirdi.

Ermenistan Savunma Bakanlığının bugün "Azerbaycan'a sert şekilde saldıracağız" şeklinde açıklamada bulunduğunu hatırlatan Hacıyev, "Bununla onlar sivilleri, çocukları ve kadınları kastediyorlardı. Ermenistan savaş suı işlemeye devam ediyor." ifadesini kullandı.

Azerbaycan Başsavcılığı da saldırıda hayatını kaybedenlerden ikisinin kadın, birinin ise 7 yaşındaki kız çocuğu olduğunu açıkladı.

ATEŞKES 26 EKİM'DE YÜRÜRLÜĞE GİRMİŐTİ

ABD'nin Azerbaycan ile Ermenistan'ın üzerinde anlaştığını açıkladığı, Dağlık Karabağ'da insani amaçlı geçici ateşkes 26 Ekim'de yerel saatle 08.00'de yürürlüğe girmişti.

Ali Ekber YILDIRIM

28 Ekim 2020

Mazot, gübre, hayvancılık desteği 787 milyon TL azalacak

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan "2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı" Resmi Gazete'nin Mükerrer sayısında yayımlandı. Programa göre, 2021 yılında tarımsal destekleme bütçesi 2020 bütçesi ile aynı olacak.

Programa göre çiftçinin en yaygın yararlandığı mazot, gübre, hayvancılık desteklerinde toplam 787 milyon lira kesinti olacak. Artan mazot ve gübre fiyatlarına rağmen desteklerin azalması 'mazotun yarısı bizden' uygulamasından da uzaklaşıldığına işaret ediyor. Bu yıl çiftçiye sadece mazotta 2 milyar 901 milyon lira destek ödemesi yapılırken, 2021'de 2 milyar 724 milyon lira ödeme gerçekleştirilecek.

Çiftçinin merakla beklediği 2021 yılında ödenecek tarım desteklerinin bütçesi belli oldu. Tarım destekleri, 2020'de olduğu gibi 2021'de de 22 milyar lira olarak belirlendi. Destekleme bütçesinde toplamda hiç bir artış yapılmadı. Ancak, bütçe içerisinde önemli değişiklikler var. Bazı kalemlerde destekler artırılırken bazılarında düşüş yapıldı. Bunların en dikkat çekenini ise mazot, gübre ve hayvancılık desteklerinde 787 milyon lira kesinti yapılacağı olması. Sertifikalı tohum ve fidan kullanım desteğinde ise 186 milyon lira artış öngörülüyor.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan ve Resmi Gazete'nin 27 Ekim 2020 tarihli Mükerrer sayısında yayınlanan "2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı"na göre, ödemesi 2021 bütçesinden yapılacak olan 2020 ürünü tarım destekleri için 22 milyar lira ödenek ayrıldı. Destekleme bütçesinde hiç bir artış yapılmadığı için artan üretim nedeniyle birçok kalemden destekler reel olarak azalacak. Çiftçi daha az destek alacak.

Mazot ve gübre desteği 229 milyon azalacak

Çiftçinin en fazla kullandığı iki girdi olan mazot ve gübre desteğinde 2021 yılında 250 milyon lira kesinti yapılacaktır. Mazot için çiftçilere 2020'de 2 milyar 901 milyon lira destek ödemesi yapılırken, 2021'de yüzde 6.1 düşüşle 2 milyar 724 milyon lira ödeme gerçekleştirilecek. Çiftçi, 2021'de 177 milyon lira daha az mazot desteği alacaktır. Mazot fiyatı artarken destek azalacaktır. Hükümetin daha önce açıkladığı ancak uygulamadığı "mazotun yarısı bizden" sözünden daha çok uzaklaşmış olacaktır.

Gübre için çiftçilere yapılan destek ödemesi aynı dönemde yüzde 6.2 oranında düşüşle 840 milyon liradan 788 milyon liraya düşecek. Çiftçi, 2021'de bu yıla göre 52 milyon lira daha az destek alacaktır.

Hayvancılık desteklerinde yüzde 9.6 kesinti olacaktır

Destekleme bütçesinde 2020 yılında yüzde 31.2 ile en yüksek paya sahip olan hayvancılık desteklemelerinde 2021'de yüzde 9.6 oranında kesinti yapılacaktır. Destekleme bütçesinde hayvancılığın payı yüzde 28.6'ya düşecek.

Cumhurbaşkanlığı Yıllık Program'a göre, hayvancılık destekleme ödemeleri 6 milyar 862 milyon liradan 6 milyar 304 milyon liraya düşecek. Çiftçi 2021'de 558 milyon lira daha az destek almış olacaktır.

En çok kesinti ÇATAK'ta

Destekleme bütçesinde en yüksek oranlı kesinti Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma Programı (ÇATAK) kapsamındaki destekte olacaktır. Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programa göre, 2020 yılında 150 milyon lira olan ÇATAK desteği yüzde 33.3 kesinti ile 100 milyon liraya düşürölüyor. ÇATAK desteği 2019'da 85 milyon liradan yüzde 76.5 oranındaki artışla 150 milyon liraya çıkarılmıştı. 2021'de 100 milyon liraya düşürölmesi dikkat çekti.

Sertifikalı tohum ve fidan desteği yüzde 92.5 artacaktır

Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'na göre Alan Bazlı Tarımsal Destekleme Ödemeleri kapsamında 2020 yılında 5 milyar 287 milyon lira olan ödemeler yüzde 1.7 oranındaki düşüşle 2021'de 5 milyar 199 milyon liraya düşecek. Ancak bu kapsamda yer alan sertifikalı tohum ve fidan kullanımında büyük artış öngörölüyor. Programa göre, 2020 yılında 201 milyon lira olan sertifikalı tohum ve fidan kullanım desteği kapsamında 2021'de 387 milyon lira ödeme yapılacaktır. Sertifikalı tohum ve fidan kullanım desteği yüzde 92.5 artacaktır.

Kırsal kalkınma amaçlı desteklerde artış

Programa göre, kırsal kalkınma amaçlı tarımsal desteklemede yüzde 28.2 oranında artış öngörülüyor. 2019'da 1 milyar 436 milyon lira olan bu destek kapsamında 2021 yılında 1 milyar 750 milyon lira destek ödenmesi planlanıyor.

Bu destek kaleminde Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu tarafından sağlanan hibe kredisi de var. Avrupa Birliği, Katılım Öncesi Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Programı (IPARD) kapsamında Türkiye'de kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi amacıyla proje bazında yüzde 75 oranında hibe desteği sağlıyor. Hibenin yüzde 25'lik bölüm ise Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinden karşılanıyor. Bu kapsamda, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Program'da da belirtildiği gibi kırsal kalkınma amaçlı tarımsal destekler için ayrılan 1 milyar 750 milyon liralık bütçenin 450 milyon lirası Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu hibesi karşılığıdır. 2020'de bu hibe bütçesi 405 milyon liraydı.

Prim desteklerinde yüzde 1.2 artış öngörülüyor

Programdaki verilere göre, hayvancılıktan sonra en yüksek destek kalemi olan fark ödemesi/prim desteğinde yüzde 1.2 oranında artış yapılacaktır. 2020 yılı bütçesinde 5 milyar 842 milyon lira olan fark ödemesi, 2021 bütçesinde 5 milyar 915 milyon liraya çıkarılıyor. Fark ödemesi desteği 73 milyon lira artırılmış olacaktır.

Hububat ve bakliyat ürünlerinde destek miktarı 2020 yılı bütçesine göre yüzde 14.5 oranında artırılacaktır. Hububat ve bakliyat primi olarak çiftçiye 2020'de 2 milyar 193 milyon lira ödeme yapılırken 2021'de üretimdeki artışa bağlı olarak 2 milyar 511 milyon liraya yükselecektir.

Arz açığı olan ürün desteği de azalacak

Prim destekleri kapsamında arz açığı olarak adlandırılan kütü pamuk, zeytinyağı, dane zeytin, ayçiçeği, soya fasulyesi, kanola, aspir ve dane mısır için ödenen desteklerde ise yüzde 7.3 düşüş olacaktır. Programa göre, göre arz açığı ürünler için 2020'de ödenen 3 milyar 467 milyon liralık destek 2021'de 3 milyar 215 milyon lira ödeme yapılması planlandı.

Fındık ve çayda artış yok

Karadeniz bölgesinin en önemli iki ürünü olan fındık ve çay için üreticilere ödenen desteklerde herhangi bir artış yapılmadı. Alan bazlı destek kapsamında dekar başına üreticiye ödenen fındık desteği 2020'de olduğu gibi 2021'de de 899 milyon lira olacaktır.

Telafi edici ödemeler kapsamındaki çay budama tazminatı ve masrafları desteği de 2020 yılında olduğu gibi 2021'de de 300 milyon lira olacak.

Tarımsal destekleme bütçesinin dağılımı

Destekleme Konusu	Destekleme Bütçesi (1) (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)			Artış (Yüzde)		Destekleme Bütçesindeki Payı (Yüzde)		
	2019	2020 (2)	2021 (3)	2020	2021	2019	2020 (2)	2021 (3)
Alan Bazlı Tarımsal Destek Ödemeleri	4.439	5.287	5.199	19,1	-1,7	26,2	24,1	23,6
Alan Bazlı Ek Ödeme (4)	369	296	300	-19,8	1,4	2,2	1,3	1,4
Mazot	2.390	2.901	2.724	21,4	-6,1	14,1	13,2	12,4
Gübre	566	840	788	48,4	-6,2	3,3	3,8	3,6
Sertifikalı Tohum ve Fidan Kullanımı	179	201	387	12,3	92,5	1,1	0,9	1,8
ÇATAK	85	150	100	76,5	-33,3	0,5	0,7	0,5
Fındık	850	899	899	5,8	0,0	5,0	4,1	4,1
Telafi Edici Ödemeler	264	307	307	16,3	0,0	1,6	1,4	1,4
Bitki Karantina Tazminatı	-	7	7	-	0,0	-	0,0	0,0
Patates Sığılı Desteği	4	-	-	-	-	0,0	-	-
Çay Budama Tazminat ve Masrafları	260	300	300	15,4	0,0	1,5	1,4	1,4
Fark Ödemesi	4.590	5.842	5.915	27,3	1,2	27,0	26,6	26,9
Hububat ve Bakliyat	1.032	2.193	2.511	112,5	14,5	6,1	10,0	11,4
Çay	193	182	189	-5,7	3,8	1,1	0,8	0,9
Arz Açığı Olan Ürünler (5)	3.365	3.467	3.215	3,0	-7,3	19,8	15,8	14,6
Hayvancılık Destek Ödemeleri	4.693	6.862	6.304	46,2	-9,6	27,7	31,2	28,6
Kırsal Kalkınma Amaçlı Tarımsal Destekleme (6)	1063	1.436	1750	35,1	28,2	6,3	6,5	8,0
Tarım Sigortası Destekleme Hizmetleri	1.019	1.140	1.250	11,9	9,6	6,0	5,2	5,7
Diğer Tarımsal Amaçlı Destekler	904	1.095	1.276	21,1	17,3	5,3	5,0	5,8
TOPLAM	16.972	21.969	22.000	29,4	0,1	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı

(1) 2019 yılında ilgili kurum bütçesi kesin hesap verileridir (2) Gerçekleşme Tahmini (3) Program (4) Organik Tarım, İyi Tarım, Toprak Analizi, Küçük İşletme, Geleneksel Zeytin Bahçelerinin Rehabilitasyonu, Organik Organomineral Gübre desteğini kapsamaktadır, (5) Kütü pamuk, zeytinyağı, dane zeytin, ayçiçeği, soya fasulyesi, kanola, aspir ve dane mısır verilmektedir, (6) Bütçe tutarının 2019 yılında 261 milyon TL'si, 2020 yılında 404 milyon TL'si ve 2021 yılında 450 milyon TL'si Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu hibe karşılığıdır.

2021 YILI PROGRAMI'NDA DESTEK AÇIKLAMASI

Resmi Gazete'de yayımlanan "2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı"nda tarımsal desteklerle ilgili şu değerlendirmeye yer verildi: "Ülkemizde bitkisel üretimde destekler, Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli çerçevesinde ilçe düzeyinde belirlenen ürün listeleri esas alınarak uygulanmaktadır. Hayvancılıkta il ve bölge bazında ayrıştırılmış bir destekleme modeline geçiş yapılmış ve bölgesel kalkınma projelerinin uygulandığı yörelere özgü destekler artırılmıştır. Su ürünlerinde ise kayıt dışılığın önlenmesi ve verimliliğin artırılmasına yönelik destekleme uygulamalarına devam edilmektedir. Tarımsal Destekleme Bütçesi 2020 yılında,

11. Kalkınma Planı hedefleriyle uyumlu olarak bir önceki yıla göre yüzde 29,4 oranında artırılmış ve 21,97 milyar TL'ye ulaşmıştır. 2021 yılında ise bir önceki yıl seviyesi korunarak 22 milyar TL olarak öngörülmüştür. Bitkisel üretimi artırmaya yönelik sertifikalı tohum ve fidan desteği, hububat ve bakliyat fark ödemesi desteği ile kırsal kalkınma amaçlı tarımsal desteklerin bütçeleri 2021 yılında en fazla artış öngörülen destek kalemleri olmuştur."

Alaattin AKTAŞ

28 Ekim 2020

Bu kaostan nasıl kurtulacağız?

✓ İçinde bulunduğumuz girdaptan çıkabilmek için faizi artırmak kaçınılmaz. Ama bundan "kuru tutmak için hep yüksek faiz uygulamak gerektiği" anlamı çıkarılamaz, bu çarpıtma olur.

✓ Yatırımcı yüksek faiz ister ama ondan daha çok güven duyabildiği bir ortamı tercih eder. Kaldı ki temel ihtiyaç portföy yatırımı değil, doğrudan yatırımdır.

Yıllardan beri faiz-kur ikileminden kurtulamıyoruz. İlla birinin yüksek olmasını kabullenmemiz gerekiyor gibi. Ya faizi yükseltip kuru düşük tutmaya çalışıyoruz ya da çeşitli nedenlerle faizi aşağı çekiyor, sonra da kurun tırmanmasını izliyoruz.

Ama bu bir kısır döngü ve sonu yok. Kırk katır mı, kırk satır mı gibi bir durum yaşıyor.

Ne yüksek faiz kader, ne yüksek kur. İkisinden birden kurtulmak mümkün değil mi yani.

Mümkün, mümkün olmaya da izlenen bu politikalarla değil. Dikkat ediniz, bu politikalar derken ekonomi politikaları vurgusu yapmıyorum. Bir ülkenin ulusal parasının değerini uyguladığı ekonomi politikaları kadar, hatta daha fazla o ülkenin dış politikası da, hukuk sisteminin nasıl işlediği de belirler.

Kabul etmek istemesek de Dünya'da giderek yalnızlaşan bir Türkiye var. Ne yazık ki gerçek böyle. Uluslararası ilişkilerdeki bu gerginliğin ve kopukluğun yatırımcıları etkilememesi söz konusu olabilir mi...

Ekonominin en basit kuralı arz-talep kuralı, bunu bilmek için ne ekonomi eğitimi almaya gerek var, ne sayfalar dolusu kitap okumaya. Bir mal ve hizmetin arzı gördüğü talepten azsa fiyat artar, bu kadar basit.

Türkiye'nin bir döviz talebi var, arz ise daha az ve kur yükseliyor, bu durum bu yıl iyice belirginleşti.

Şu durumda ya arzı artıracamız ya talebi azaltacağız. Kurdaki artışı frenleyebilmenin başka yolu yok.

Önce ikinciden başlayalım, talebi nasıl frenleriz, buna bakalım.

Şirketlerin döviz borcu var, buradan bir talep geliyor. Vatandaş tasarrufunu döviz olarak tutmak istiyor, bu da bir talep yaratıyor. Şirketlerin döviz borçları için talepte bulunmasını önlemek kolay değil de vatandaşın döviz talebini azaltabilmek zor ama pekala mümkün. Peki nasıl sağlanacak bu?

Birincisi dövizin daha da artmayacağı konusunda vatandaş bir şekilde ikna olacak. Bunu uzun vadeli olarak gerçekleştirmek hiç de kolay değil. Genlerimize işlemiş bir TL'den kaçınma dürtüsü var.

O zaman kısa vadeli bir adım atacak ve tasarrufu TL cinsinden tutmanın döviz tercih etmekten avantajlı olduğunu göstereceksiniz. Bunun yolu da faizi artırmak. Ama dikkat edelim şu dönem faiz artırarak önlem almada çok geç kalmış olabiliriz. Ya da dün birkaç puan faiz artırmak yetiyorken, yarın çok daha fazla artırımla zar zor sonuç olabiliriz. Hatta yüklü bir artırım bile sorunu aşmamıza yetmeyebilir. 2018 sürecini unutmayalım.

Ya döviz arzını nasıl artıracamız?

İhtiyacımız TL olsa yaratacağı tüm olumsuzları göze alır banknot matbaasını 24 saat çalıştırarak piyasayı paraya boğarız. Ama döviz için yabancı para getirmesine muhtacız. Muhtaç kelimesini sevmesek de gerçek bu.

İster Türkiye'de yatırım yapsınlar, ister bize kredi versinler, ister bizden mal ve hizmet alsınlar, ister buraya tatile gelsinler... Sonuçta muhatabımız yabancılar ve onların dövizine muhtacız.

Bir an için bırakalım Hans, George ne düşünüyor. Bir başka ülke için de bizim vatandaşımız, iş insanımız yabancı yatırımcı. Bizim insanımız, herhangi bir ülkede iş yapmak istediğinde, o ülkenin çıkardığı bir borçlanma kağıdını almayı düşündüğünde ve hele hele o ülkede kalıcı bir yatırım yapmaya niyetlendiğinde önce nelere bakar?

Bir; kazanç iyi mi?

İki; o kazancını istediği zaman ülke dışına çıkarabilecek mi?

Üç; o ülkede maç oynanırken kurallar değiştiriliyor mu, hukuk sistemi iyi işliyor mu?

Dört; o ülkenin kurumları yasaların verdiği yetkileri tam kullanabiliyor mu, yoksa özerklik kavramları lafta mı kalıyor?

Şimdi tersinden bakalım ve bir yabancı gözüyle bu sorulara yanıt verelim.

Elde edilen kazancın ülke dışına çıkarılması dışında kalan hangi maddeler için tereddütsüz olumlu görüş belirtmek mümkün?

FİNANS SİSTEMİ KENDİNİ KANDIRILMIŞ HİSSETTİ

Merkez Bankası 24 Eylüldeki Para Politikası Kurulu toplantısında faizi iki puan artırdı. Politika faizi, bu artışla bile o günkü fiili faiz olan ortalama fonlama maliyetine ulaşmamıştı. Ama bu faiz kararı, Merkez Bankası'nın ortaya bir irade koyması olarak olumlu bulundu.

Peki 22 Ekimde ne değişti? Faiz artışının çok daha gerekli görüldüğü o günkü toplantıda niye genel bir faiz artışına gidilmedi de geç likidite penceresinin faizi yükseltilerek tuhaf bir uygulamaya geçildi?

Bu yapıldı da ne oldu, işte dolar dün 8.17'ye aştı.

Biz kaostan nasıl çıkabiliriz diye uğraşırken, uğraşmamız gerekirken, her gün kendi elimizle yeni yeni kaoslar yaratıyoruz, bundan güzel örnek mi olur?

MİDE AMELİYATINDA DİŞ KIRILIR MI?

Yıllar önceydi, bir arkadaşımız midesinden ameliyat olacaktı. Yakın dostları olarak yalnız bırakmadık ve hastanede ameliyattan çıkmasını bekliyoruz. Ameliyatın başarılı geçtiği haberi geldi, arkadaşımızı anestezinin etkisinden çıkınca odaya getireceklerdi, rahatladık ve beklemeye başladık.

Arkadaşımız getirildi, o da ne, ön dişinin ucu kırılmıştı. Kendisi farkında değildi ve bizim şaşkınlığımıza bir anlam veremedi.

Durumu doktorlar izah etti. Ameliyat başlarken yapılan entübasyon sırasında arkadaşımız bir ara nefessiz kalmış, o an bir aksaklık yaşanmış ve hayati risk oluşmasını engellemek için acele etmek gerekince de dişin ucu kırılmıştı. Bir hata yapılmıştı ama can kaybına meydan vermemek için bunu sineye çekmek gerekiyordu.

Şimdi de ya hastanın dişini kıracağız ya hayati risk doğmasına yol açacağız...

Yüksek faiz kötü, tamam, doğru. Ama şimdi yüksek faizden kaçınmak uğruna kurun böylesine tırmanması daha mı iyi?

Günü kurtarmak için bir şeyler yapmak kaçınılmaz. Bu günler için yüksek faizden başka çare bilen varsa, söylesin.

Hiç kimse bundan döviz baskılamak için faizi hep yüksek tutmak gerektiği gibi bir anlam çıkarmasın, bu çarpıtma olur.

Şu güven denilen kavram var ya güven, muhataplarımız inanın daha yüksek faiz yerine güven duyabilmeyi tercih eder.

Abdulkadir Selvi

Gülen, Enver Altaylı'yı Gül'e danışman yapmak istemiş

28 Ekim 2020

Ümit Özdağ'ın Buğra Kavuncu hakkında ileri sürdüğü "FETÖ'cü" iddiası üzerine yargı harekete geçti. Buğra Kavuncu, Ümit Özdağ'ın iddiaları üzerine savcılığa suç duyurusunda bulunmuştu. Meral Akşener de "Sayın Ümit Özdağ'ın iddialarını ispatlaması için imkân sunuyor" demişti.

Ama söz konusu FETÖ'yle ilgili bir iddia olunca yargı harekete geçti. Şimdi de **Buğra Kavuncu**'nun FETÖ'cü olmadığını ispat etmesi gerekecek.

Ümit Özdağ'ın açtığı tartışmanın iki ayağı vardı.

Biri **Buğra Kavuncu**'yla ilgili FETÖ'cü iddiasıydı. Diğeri ise **Buğra Kavuncu**'nun dayısı olan **Enver Altaylı**'nın "**Sokağa dökülün**" talebiydi.

Enver Altaylı, FETÖ iddiasıyla MİT'ten ihraç edilen **Mehmet Bariner**'i yurtdışına kaçırma iddiasıyla yakalanmıştı. Askeri ve siyasi casusluk ile FETÖ iddiasıyla cezaevinde. **Enver Altaylı** hakkında düzenlenen iddianamede bir mektup yer alıyor.

ALTAYLI'NIN FETÖ'YE MEKTUBU

Bu mektup, **Enver Altaylı**'nın **Fetullah Gülen**'e yazdığı mektup.

Enver Altaylı'nın **Fetullah Gülen**'e "**muhterem efendim**" hitabıyla başlayan mektubu 11.10.2008 tarihini taşıyor. **Enver Altaylı**, "**zat-ı âlileri**" diye hitap ettiği **Gülen**'e "**Uygun göreceğiniz bir zamanda elinizi öpmek, duanızı ve nasihatınızı almak için beni kabul buyurmanızı sizden istirham ederim**" diyor.

Mektup önemli. Çünkü **Enver Altaylı**, bu mektubunda **Kaşif Kozinoğlu**'nun susturulmasını öneriyor. **Kozinoğlu**, FETÖ operasyonu ile tutuklandıktan sonra cezaevinde şüpheli bir şekilde ölmüştü. **Altaylı** onu mu kast etti bilmem ama susturulmuştu.

Enver Altaylı ayrıca Genelkurmay Başkanı **İlker Başbuğ**'u da **Gülen**'e şikâyet ediyor.

“Yeni Genelkurmay Başkanı’nın zat-ı âlinize ve yapılan hizmetlere bakışı son derece menfidir” diyor. **İlker Başbuğ** FETÖ operasyonu ile tutuklanıp cezaevine atılmıştı.

CUMHURBAŞKANLIĞINDA GÖREV

Enver Altaylı’nın mektubunda **Gülen**’e bir de teşekkür var.

Altaylı, **“Bu vesile ile zat-ı âlinize benim Cumhurbaşkanı nezdinde görev almam konusunda gösterdiğiniz gayret sebebiyle teşekkür etmek isterim”** diyor.

Mektupta yazılanların bir kısmının sonuçlarını yukarıda paylaştım. Ancak **Enver Altaylı**’nın **Gülen** tarafından **“Cumhurbaşkanı nezdinde”** görev alması için girişimde bulunulup bulunulmadığı konusunu ise bilmiyorum. Onu ancak o tarihte Cumhurbaşkanı olan **Abdullah Gül** aydınlatabilir. **Enver Altaylı** geçmişte **Özal** ve **Demirel**’e danışmanlıklar yapmış birisiydi. Yeniden Cumhurbaşkanlığı’nda görev almak istemesi hayatının doğal akışına aykırı değil. Ama dönemin Cumhurbaşkanı olarak **Abdullah Gül**, **Fetullah Gülen**’in doğrudan ya da imamları aracılığıyla **Enver Altaylı**’nın Cumhurbaşkanlığı’nda görev alması konusunda bir girişimi olup olmadığını açıklamalı.

SARIGÜL VE İNCE YOLA ÇIKIYOR

Mustafa Sarigül’ü aradığımda DSP’ye istifa mektubunu yeni göndermişti. Sesinde yeni bir harekete başlamanın heyecanı vardı.

Hareket dedimse, adı **‘Türkiye Değişim Hareketi’** ama bir parti. Zaten ambleminde de parti yazacakmış. Ankara’da genel merkez binası tutulmuş. Yılbaşında partinin kuruluş dilekçesi İçişleri Bakanlığı’na verilecek. **Mustafa Sarigül**, **“Yeni yıl, yeni iktidar”** diyor. Türkiye’ye çözüm önerileri sunma adına pozitif bir hareket olarak yola çıkıyorlar. O yüzden slogan olarak **“Çare var”**ı belirlemişler. Peki **Sarigül**’ün kuracağı parti sağda mı olacak, solda mı? **Sarigül**, sağ-sol kavramlarının Türkiye’yi tanımlamaya yetmediği görüşünde. **“İnsan odaklıyız”** diyor.

Mustafa Sarigül, Türkiye’de sadece iktidar sorunu olmadığı, aynı zamanda muhalefet boşluğu olduğu görüşünde. O nedenle yola çıkıyor.

Muharrem İnce ve **Mustafa Sarigül**; ikisi de partilerini kurmak üzere yola çıkıyorlar. **Muharrem İnce**, 29 Ekim’de kurucular kurulu üyelerinin listesini oluşturmak ve manifesto yazımı için kolları sıvıyor. **İnce** zaten **‘Memleket Hareketi’**ni başlatıp yola çıkmıştı. Şimdi partileşme yolunda ikinci adımını atıyor. **Sarigül** ise doğrudan partisini kurup **“2023 seçimlerinde ben de varım”** diyor.

AK Parti'den ayrılan **Ahmet Davutoğlu** ve **Ali Babacan** partilerini kurarken demokrasi şampiyonu kesilenler bakalım **Muharrem İnce** ve **Mustafa Sarıgül** için ne diyecekler?

BABACAN, MACRON'U DEĞİL ERDOĞAN'I HEDEF ALDI

CUMHURBAŞKANI Erdoğan'ın İslam'a hakaret eden Fransa

Cumhurbaşkanı **Macron**'a gösterdiği tepki muhalefetten destek gördü. CHP ve HDP bile **Macron**'a karşı **Erdoğan**'ın yanında yer aldılar. **Erdoğan**'ın Fransız mallarına boykot çağrısına CHP Sözcüsü **Faik Öztrak**'tan destek geldi.

Öztrak, “**Fransa’nın Türk mallarını almama gibi bir tavrı varsa Türkiye de bu hakkını kullanacaktır**” dedi.

HDP Eş Genel Başkanı **Mithat Sancar** ise **Macron**'u eleştirerek, “**İslam’a yönelik aşağılayıcı tavırlara giren Fransız hükümetinin tavrını da en net şekilde kınamak lazım**” diye konuştu.

CHP VE HDP’NİN GERİSİNE DÜŞTÜ

Ali Babacan ise ne yaptı?

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın Fransız mallarını boykot çağrısı karşısında, “**48 saat sonra unutulur. Ne zaman içeride gündem sıkışsa böyle bir çıkış yapıyorlar. Bunlar çocukça şeyler. Tamamen hikâye**” dedi.

Ali Babacan böylece CHP ve HDP'nin gerisine düştü. Bu **Ali Babacan** ki 1 yıl öncesine kadar AK Parti üyesiydi. 3 Kasım 2002-24 Haziran 2018 tarihleri arasında, 16 yıl AK Parti'den milletvekilliği yaptı. **Erdoğan** kabinelerinde Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı görevlerinde bulundu.

İnsan sonradan muhalif olabilir. Bunu anlarım. Ayrı bir parti kurup iktidarla mücadele edebilir. Onu da anlarım. Ama söz konusu İslam'a saldırı olunca iktidar ve muhalefet ayrımının bir kenara konulması gerekmiyor mu? Sen İslam'a hakaret eden **Macron**'a bir çift laf etme ama **Macron**'a karşı İslam'ın hukukunu savunan **Erdoğan**'ı hedef al. Bu **Ali Babacan** ki Türkiye'de ilk başörtüsü mücadelesini başlatan **Hatice Babacan**'ın yeğeni. Siyaset insanları hangi noktaya getiriyor. Vah ki vah...

Ekonomide akıl tutulması!..

Esfender KORKMAZ

28 Ekim 2020

1977 yılının ilk yarısında CHP azınlık hükümeti vardı ve **Ecevit** Başbakanı. Adalet ve Kalkınma Partisi, **Süleyman Demirel** muhalefetteydi. 70 cent eksik olduğu için Japonya Büyükelçiliği'ne maaş ödenememişti. Demirel bu nedenle "**Türkiye'yi 70 cente muhtaç ettiniz.**" demişti.

Bugün **Merkez Bankası** rezervleri ekside... 1977'den farkı, o gün halkın parası vardı. GSYH 1976'da yüzde 10,5 ve 1977'de yüzde 3,4 büyümüştü. Bugün halkın döviz alacak parası da yok.

18 senedir kriz üçlüsü, borsa - döviz - altın üçgeninde sıkıştık. Reel ekonomi unutuldu. Borsayı, döviz de direnç noktaları ve endekslerle konuşuyoruz. Gerçekte ise çözümleri tartışmamız gerekir. İktidar, muhalefet ve halk olarak, Adeta endekslere paralize olmuşuz. Spekülasyon tuzağı bize akıl tutulması yaşıyor.

En başta, ekonomiyi dünyanın en kırılgan ekonomisi yapan, dalgalı kur sistemini tartışmalıyız. Dalgalı kur sistemini değiştirmeliyiz. Yarınları görebileceğimiz yeni bir sisteme geçmeliyiz. İktidar partisi programlarında dalgalı kura devam edeceğini açıklıyor. Muhalefet ise işin farkında değil.

Dalgalı kur sistemini neden değiştirmemiz gerekir;

1. Dalgalı kur sistemi için rekabetçi piyasa altyapısı yoktur.

Teoride dalgalı kur sisteminin, ödemeler bilançosunu otomatik olarak dengeye getireceği savunulmuştur. Dalgalı kur sisteminde, cari açık ortaya çıkarsa döviz ihtiyacı ve döviz talebi artar. Döviz kuru değer kazanır, milli para değer kaybeder. Ülkenin dış rekabet gücü artar. Çünkü milli parayla hesaplanan ürün fiyatı, döviz cinsinden düşer. Milli paranın değeri yüzde 40 düşerse, ihracatçı bir dolara sattığı ürünü 60 cente düşürebilir. Buna karşılık ithal malları da milli para cinsinden yine yüzde 40 oranında daha pahalı olur. İthalat talebi düşer. İhracat artar. Dış ticaret açığı azalır. Paralel olarak cari açıda azalır. Dış ödemelerde yeniden denge sağlanır.

Cari fazla veren durumlarda ise tersi olur.

Ne var ki; gelişmiş ekonomiler için uygun bir sistem olan dalgalı kur sistemi, Türkiye'nin 2001 yılındaki ekonomik yapı ve piyasa yapısı ile uyumlu değildi. Aslına bakarsak bugünde uyumlu değildir. Zira Türkiye'de genel olarak piyasada **oligopol**

ve kartel yapılar var. Kamu tekellerinin Özelleştirme yoluyla özel sektöre geçmesi, bu yapıları güçlendirdi.

2. Dolarizasyon (Para ikamesi) para politikasını çalıştırmaz.

Türkiye'de geçmiş krizler, TL'ye olan güven kaybına ve **dolarizasyon** (Para ikamesine) **yol açmıştır**. **Dolarizasyon** kurlardaki istikrarı bozmuş, ekonomide kırılganlığı artıran nedenlerden birisi olmuş, döviz kurunda aşırı oynaklık yaratmış, para ve faiz politikasının etkinliğini düşürmüştür.

2000 yılında toplam mevduat 56,3 milyar lira idi. Bunun 30,9 milyar lirası (Yüzde 55) TL cinsinden, 25,4 milyar lirası da (Yüzde 45) döviz cinsindendi. Bu demektir ki, 2001 krizinden ve İMF'nin dalgalı kur önermesinden önce de yüksek bir dolarizasyon vardı.

2001 dalgalı kur sisteminden sonra dolarizasyon daha da arttı. 2002 yılında 128,5 milyar lira olan toplam mevduatın 56,3 milyar lirası (Yüzde 44) TL, 72,2 milyar lirası (Yüzde 56) döviz cinsinden idi.

3. Vadeli döviz işlemleri piyasası gelişmemişse, kur belirsizliği artar.

Bizde vadeli döviz işlemleri gelişmediği için, kur oynaklığı yüksek oldu. Yasa 2001 yılında çıkarılmış olmakla birlikte, Türkiye'de ilk **Vadeli İşlem** ve **Opsiyon Borsası** 2005 yılında İzmir'de işleme açıldı. Bu borsa, 5 Ağustos 2013'te **Borsa İstanbul** bünyesine katılıp "**Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası**" (VİOP) adını aldı.

Vadeli döviz işlemlerinde vade sonunda belirlenen kurlar nedeni ile, kur oynaklığını frenler. Mamafih vadeli işlemler borsası da döviz dalgalanmalarından korunmak amacıyla kurulmuştur. Ayrıca ithalat ya da ihracat yoluyla döviz borçlanan ya da döviz alacağı olan yatırımcıların riskten kurtulmaları için kullanılan bir araçtır

Ne var ki; günümüzde *Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası AŞ* daha çok spekülasyon amaçlı kullanılmaktadır.

4. Kontrolsüz sıcak para girişi kur dengesini bozdu.

Yüksek oranda yabancı sermaye ve özellikle sıcak para girişi döviz arzını artırdı. 2007 yılında **MB** reel kur endeksine göre TL yüzde 27 oranında daha değerli idi. Şimdi tersine çıkışı döviz ihtiyacını artırdı ve TL yüzde 40 daha düşük değerdedir.

Sonuç olarak, kısır tartışmayı bırakıp önce döviz kuru sistemini değiştirmeliyiz.

İbrahim Kahveci

Para gizli ama dava Milli

İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediyeleri kovid 19 başladığında maske dağıtıp yardım topladıklarında “Başka devlet olmaz” diye Ankara hemen yardımları yasaklamaya gitti.

Başka devlet... Ya da karşılığı “Tek Devlet” dediler.

Tek devletin merkezi bütçesi de tekdir ya da tek olmalıdır.

Hatırlarsanız 90’lı yıllarda Özal ile başlayan bütçe dışı fonlar aşırıya gitmiş ve 2001 krizinin bir nedeni de onlar olmuştu.

Kemal Kılıçdaroğlu’nun dünkü CHP Grubundaki konuşmasından birkaç satırbaşı verelim: “Fransız uçakları var, satsın hemen. Emine hanımın çantası var. Onu da Saray’ın bahçesinde yaksın, protesto ediyorum desin. İstanbul için bir toplantı yapılıyor. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı davet edilmiyor. Niçin? Bir sindirememişlik var burada. Başarıyı sindiremiyorlar. Yani demokrasiyi sindiremiyorlar.

Bir Türkiye Varlık Fonu kurdular. Devletin bütün büyük kurumları o fonun sermayesi oldu. Başkanı Recep Tayyip Erdoğan. Dünyada böyle bir örnek yok ama bizde oldu. Parayı çok seviyor çünkü. Başkan vekili de damat. Bunlar Mart 2019’da Türkiye Varlık Fonu borç para istiyorum dedi. 1 milyar avro borç aldılar yurt dışından. Bu yılın eylül ayında Türkiye Varlık Fonu tekrar borç için bir kampanya başlattı. Yurt dışındaki 3 büyük bankayı yetkilendirdi. Eylül ayı sonunda borç veren çıkmadı. 13 Ekim’de bu sefer 8 büyük uluslararası kuruluşa bize borç para bulun diye görev verdiler. 20 Ekim’de dediler ki borçlanmayı erteledik kimse borç vermiyor. Ne diyorlar, beka meselesi diyorlar. Türkiye Varlık Fonu para bulamıyor. Türkiye Varlık Fonu’nda kısa vadeli borçlar 36 kat arttı. Bu paralar nereye gitti? Meclis de Sayıştay da bilmiyor. Varlık Fonu Erdoğan ve damadının çiftliği oldu. Soruyoruz, ‘gizli, açıklayamayız’ diyorlar”

Kamu parası konularında Ülkemizde muhteşem bir gizlilik var. Bu gizlilik işi sadece Varlık Fonu üzerinden dönmüyor. Mesela Hazine Garantili Müteahhitlerin işleri de çok gizli. Sözleşmeler 'Ticari sır' diye kamuoyuna açıklanmıyor.

Millet vergiyi veriyor, faturaları ödüyor ama bilgi alamıyor.

Bakınız Çukurova Havalimanı ihalesi yine ertelendi. Nedeni konusunda bir açıklama bile yok. Acaba çok ihale alan Hazine Garantili Müteahhitler ihaleyi mi alamadı?

Olayı çok detaylı yazmaya gerek yok. Herkes biliyor bu gizlilikleri...

Tahkimler bile Türk Yargısında değil; o işler bile Londra'ya bağlandı.

Ama Ülkede mesele başka konulara gelince tabiri caiz ise her şey yerli ve Milli oluyor. Hemen her adım Milli kılıfa bürünüyor ve aykırı her ses hain damgası yiyor.

Bu işte bir terslik olmalı.

Bakınız mesele sadece paraların gizli saklı dönmesi de değil. İş biraz siyasi ayağa da getirelim:

Ülkemizde temel hak ve hürriyetler noktasında onca sorunumuz var.

Yargının nasıl işlediğini görüyoruz. Aynı davaya emsal mahkeme tam tersi karar verebiliyor. Ya da Anayasa Mahkemesi kararı bile uygulanmayabiliyor.

Çok detaya girmeye gerek yok. Bütün bunları da herkes biliyor.

Ülkemizde bunca temel hak ve hürriyet sorunu yaşanırken bir de bakıyorsunuz ki, yabancı ülkelerde temel hak ve hürriyetleri sorguluyoruz.

Kendi evini düzeltmiyor ama başkalarının evlerinin düzeltilmesini isteyebiliyoruz. Bizde olmayan hak ve hürriyetleri başka ülkelerden çok rahat isteyebiliyoruz.

Bu işte gerçekten bir terslik olmalı.

Olayları değerlendirirken sadece sonuca bakarak karar vermek elbette yanıltıcı oluyor. Sonuç öncesi süreçleri de iyi takip etmek gerekiyor.

Mesela dış politikada neden bu kadar yalnız kaldık? Acaba boykot etmediğimiz kaç ülke kaldı?

28.10.2020

Bir tane bile sağlam temellere dayalı dış politik ilişkimiz neden kalmadı?

Hem bütün paramızı hoyratça harcıyor hem de Millete Milli davada paraya bakılmaz diyoruz; abartmayın diyoruz.

Acaba Millete verdiğimiz öğütün onda birini kamu yönetimi uyguluyor mu?

Bu işte gerçekten bir terslik var ama ne?

Ne olduğunu aslında hepimiz biliyoruz ama...

İşte Karar sizindir.

Umarım terslikleri bir gün herkes çözebilir. İşte o zaman bir paket çay için kendimizi ortaya atmak yerine, kişiliğimizi düşünmeye başlayabiliriz. Demokratik toplumlar bireysel kişiliklere dayalıdır. Bunu unutmayalım.

28 Ekim 2020, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Başkan Trump'ın yeniden seçilmesi ihtimali giderek artıyor

Dünyadaki gelişmeleri izlerken Amerika Birleşik Devletleri'nde 3 Kasım'da yapılacak olan başkanlık seçimine kilitlenmişseniz, ilgi çekici durumlar olduğunu görürsünüz. Örneğin Demokratlar'ın bütün itirazlarına rağmen, Başkan Trump'ın Yüksek Mahkeme yargıçlığına aday gösterdiği Bayan Amy Coney Barrett, Senato oylaması sonunda bu göreve seçildi. Ve tabii ki Trump bu zaferini kutlamak için Bayan Barrett'in yemin törenini Beyaz Saray'da yaptırdıktan sonra birlikte balkona çıkıp, kendini göstericilere alkışlattı. Bu arada söyleyelim ki, seçim günü yaklaştıkça **"Trump kazanacak"** diyenlerin sayıları artıyor.

Paramotorlu teröristler

İçerideki gelişmelerin en sıcak olanı Hatay'a sızan PKK teröristlerinin güvenlik güçleri tarafından etkisiz hale getirilmeleri idi. Bu haberin ilk kez rastlanılan özel içeriğinde ise, bu teröristlerin "Paramotor" diye bilinen bir uçan aletle Münbiç'ten kalkarak sınır boyundan Amanoslar'a indikleri anlatılıyordu. Paramotor, motorlu hafif hava araçları arasında en kolay yapılan araçtır. Yamaç paraşütünün optimizasyonu ile çalışır. Paramotor, motorlu yamaç paraşütleri ya da Powered Paragliding (PPG) olarak tanımlanır. Türkiye'ye havadan sızan bu teröristlerin kullandıkları araçlar, bunların dışarıdan ne ölçüde destek aldıklarını da gösteriyor.

Bahçeli konuştu

Başta Fransa'nın Macron'u olmak üzere Avrupa'nın çeşitli ülkelerindeki post-modern faşistlerin, İslamofobileri ve Türk düşmanlıkları sürerken, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli bu konuya da ilişkin önemli değerlendirmeler yaptı. Devlet Bahçeli, partisinin grup toplantısında, yeni sokak eylemleri için pusuya yatıldığını belirtti, sokak çağrısı yapanlara ateş püskürdü. Bahçeli, **"Hodri meydan, hele bir çıkın da görün"**

Hanya'yı Konya'yı" ifadelerini kullandı. Bahçeli, İslam dini ile ilgili alçak ifadeler kullanan Macron'a da sert çıktı, **"Bu siyasi şizofren ne hakla İslam'ı yapılandırmayı hedef seçti. Allah katında kıyamete kadar geçerli olacak tek hak din İslam'dır. Dinin sahibi Allah'tır, Macron'un sahibi kimdir?"** dedi. Bahçeli, Hatay'daki patlama öncesi ABD'nin vatandaşları için yayınladığı uyarıya değindi, **"Kuşkularımız artmıştır" diye konuştu.**